

مجموعه دانستنی‌های مفید درباره

توده‌های عضلانی اسکلتی

راهنمای شماره ۱:

استئوسارکوما

نویسنده:

دکتر خدامراد جمشیدی؛ متخصص ارتوپدی، فوق تخصص تومورهای استخوانی

(دانشیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز)

دکتر مهدی رضایی متخصص ارتوپدی

انتشارات ابریس

رضایی، مهدی، ۱۳۴۵-	سرشناسه:
استوسارکوما / تألیف مهدی رضایی، خدامراد جمشیدی.	عنوان و نام پدیدآور:
تهران، انتشارات ابن سینا، ۱۳۹۲	مشخصات نشر:
۴۰ ص.، مصور (بخشی رنگی)، جدول	مشخصات ظاهری:
مجموعه دانستنی‌های مفید درباره توده‌های عضلانی اسکلتی؛ راهنمای شماره ۱	فروست:
۹۷۸-۹۶۴-۷۱۵۰-۶۴-۴	شابک:
استوسارکوم: استخوان‌ها- تومورها؛ استخوان‌ها - بیماری‌ها	موضوع:
جمشیدی، خدامراد	شماره افزوده:
۱۳۹۲ عر ۵ الف / RCY۸۰	ردیف کتابخانه:
۶۱۶/۹۹۴۷۱	بندوبندی:
۳۴۲۶۰۶۶	شماره کتابشناسی ملی:

انتشارات ابن سینا

نام کتاب:	مجموعه دانستنی‌های مفید درباره توده‌های عضلانی اسکلتی
تألیف:	مهدی رضایی، دکتر خدامراد جمشیدی
ناشر:	انتشارات ابن سینا
نوبت چاپ:	اول، فروردین ۱۳۹۲
شمارگان:	۱۰۰۰ جلد
لیتوگرافی:	ندای دانش
چاپ:	سامان
ناظر فنی چاپ:	افشار
شابک:	۹۷۸-۹۶۴-۷۱۵۰-۶۴-۴
بها:	۳۰۰۰ تومان

مرکز پخش

تهران: خیابان انقلاب، خیابان منیری جاوید (اردیبهشت)، خیابان وحید نظری غربی پلاک ۱۰، واحد ۵

تلفن: ۶۶۴۱۸۳۱۹، فکس: ۶۶۴۱۸۳۰۹

نمایندگی‌های فروش

مشهد: انتشارات مجد دانش	تلفن: ۰۵۱۱-۸۴۴۱۰۱۶	بندرعباس: کتابفروشی سروش	تلفن: ۰۷۶۱-۲۳۴۵۲۹۴
شیراز: کتابفروشی جمالی	تلفن: ۰۷۱۱-۲۳۱۸۳۸۸	تبریز: کتابفروشی شیرنگ	تلفن: ۰۴۱۱-۳۳۴۱۹۰۸
کرمانشاه: جهان کتاب	تلفن: ۰۸۳۱-۷۲۸۴۸۳۷-۸	ارومیه: شاهد و ایثارگران	تلفن: ۰۴۴۱-۲۲۲۰۵۳۴
شاهرود: کتابسرای معین	تلفن: ۰۲۷۳-۲۲۲۱۴۱۰	اصفهان: مانی	تلفن: ۰۳۱۱-۶۶۸۳۴۰۵

تمامی حقوق مادی و معنوی این اثر برای انتشارات ابن سینا محفوظ است. لذا هرگونه تکثیر و بازتولید محتایب به هر نحو ممکن در هر گونه رسانه، کتاب، مجله، جزوه و لوح فشرده بدون اجازه کتبی ناشر مجوعاً حرام است و موجب پیگرد قانونی می‌شود.

فهرست عناوین

شماره صفحه	عنوان
۵	پیش گفتار مؤلف
۷	مقدمه
۹	علت شناسی
۹	تشخیص بیماری
۹	تظاهرات بالینی
۱۰	۲- تصویر برداری
۱۳	۳- بررسی آزمایشگاهی
۱۳	۴- نمونه برداری
۱۳	تقسیم بندی
۱۴	اقدامات درمانی
۱۴	۱- شیمی درمانی
۱۵	۲- رادیوتراپی
۱۵	۳- تعیین مجدد مرحله بیماری (RE-STAGING)
۱۶	۳- درمان جراحی
۲۱	عود موضعی و انتشار بیماری
۲۲	عوارض درمان
۲۲	عوارض جراحی
۲۲	۱- واکنش به بیپوشی
۲۲	۲- التهاب ریه
۲۲	۳- آسیب دیدن رگ های خونی
۲۲	۴- لخته های خون
۲۳	۵- عفونت
۲۳	عوارض شیمی درمانی
۲۳	۱- ریزش مو
۲۵	۲- درد
۲۶	۳- تهوع و استفراغ
۲۷	۴- کاهش وزن و اشتها
۲۹	۵- زخم دهان
۳۱	عوارض پرتودرمانی
۳۲	مراقبت از زخم جراحی
۳۳	پیگیری
۳۴	منابع

فهرست اشکال

عنوان	شماره صفحه
شکل ۱- نواحی شایع بروز استئوسارکوما.....	۸
شکل ۲- نمونه‌ای از تورم اندام مبتلا به تومور استئوسارکوم.....	۱۰
شکل ۳- نمای رادیوگرافی انتهای تحتانی استخوان ران مبتلا به استئوسارکوم.....	۱۱
شکل ۴- نمای سی تی اسکن جدار قفسه صدری با متاستاز ریه.....	۱۱
شکل ۵- نمای اسکن هسته‌ای درگیری انتهای تحتانی استخوان ران.....	۱۲
شکل ۶- نمای MRI ضایعه استئوسارکوم در انتهای تحتانی استخوان ران.....	۱۲
شکل ۷- نمایی از اسکن جراحی تومور استئوسارکوم.....	۱۶
شکل ۸- بازسازی با روش استئوآرتیکولار.....	۱۹
شکل ۹- استئوآرتیکولار فلزی در انتهای تحتانی استخوان ران.....	۲۰
شکل ۱۰- نمای رادیوگرافی استئوآرتیکولار از پروتز داخلی فلزی در انتهای تحتانی استخوان ران.....	۲۱

www.ketab.ir

پیش‌گفتار مؤلف

مطالعات جامعه‌شناختی اظهار می‌دارند که واژه "سرطان" برای افراد بشر وحشتناک است و علی‌رغم اینکه بیماری‌هایی نظیر بیماری‌های قلبی-عروقی و سکت‌های مغزی ناتوانی بیشتری نسبت به سرطان‌ها ایجاد می‌نمایند، اما این ترس همچنان باقی است. از یک سو، بر اساس آمارهای منتشر شده از سوی سازمان بهداشت جهانی سرطان‌ها یکی از علل عمده مرگ و میر در جوامع بشری محسوب می‌شود. از سوی دیگر، به کارگیری روش‌های درمانی جدید، باعث بهبود امید به زندگی و عملکرد بیماران گردیده است که این موفقیت با حمایت‌های موهون جلب مشارکت و همکاری بیماران نیز می‌باشد.

یکی از این روش‌ها، سرطان‌های عضلانی-اسکلتی است که هر چند از لحاظ شیوع نسبتاً نادر است اما به علت شیوع بالای آن در سنین پایین بیمار مورد توجه قرار دارد. امروزه مباحث مربوط به عضلانی-اسکلتی در کشور آمریکا و سایر کشورهای پیشرفته، به عنوان یک رشته مستقل فوق تخصصی جراحی استخوان و مفاصل تدریس می‌شود. علی‌رغم اهمیت این دسته از بیماری‌ها، منابع درسی موجود چه در مقطع عمومی چه تخصصی کمتر به ابعاد گسترده آن پرداخته‌اند. به همین سبب، اطلاع‌رسانی مناسب به بیماران و خانواده‌های آن‌ها نیز دچار کاستی گردیده است. اینجانب به عنوان فردی که سال‌های زیادی مشغول مطالعه، تدریس و درمان بیماران مبتلا به توده‌های عضلانی-اسکلتی هستم، با انگیزه بسیاری به این نیاز مبرم، تهیه منابع فارسی قابل استفاده برای دانش‌پژوهان و بیماران عزیز را احساس کردم. تألیف "مجموعه دانستی‌های مفید درباره توده‌های عضلانی-اسکلتی" به زبان ساده و قابل فهم، گامی هر چند کوچک در جهت ارتقا سطح آگاهی عموم و کاستن از ترس ناشی از سرطان است که گاه ناتوان‌کننده‌تر از خود بیماری است.

راهنمای شماره یک این مجموعه به استئوسارکوم، که شایع‌ترین توده بدنی اولیه استخوانی است، اختصاص یافته است و شماره‌های بعدی آن به تدریج و متناسب با شیوع و اهمیت توده‌های عضلانی-اسکلتی به رشته تحریر در خواهد آمد.

امید است اساتید گرانقدر، همکاران محترم، دانشجویان و بیماران علاقمند با راهنمایی‌های مشفقانه خویش ما را در تدوین هرچه کامل‌تر این مجموعه یاری رسانند.

در پایان، لازم می‌دانم از زحمات بی‌شائبه همکار عزیزم آقای دکتر مهدی رضایی و سرکار خانم دکتر سیده هانیه کامیاب که مرا در نگارش این اثر یاری نموده‌اند سپاسگزاری نمایم.

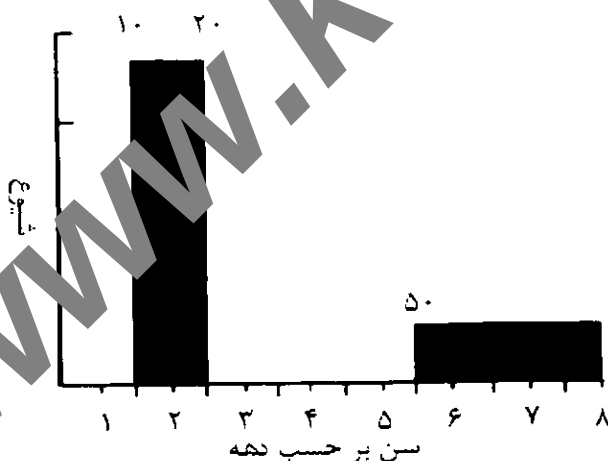
دکتر خدامراد جمشیدی

دانشیار و فوق تخصص تومورهای استخوانی

www.ketab.ir

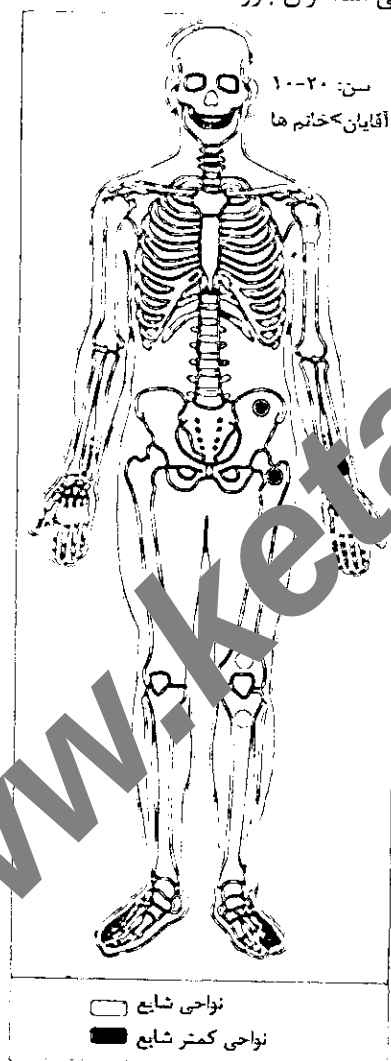
مقدمه

تومور زمانی اتفاق می‌افتد که سلول‌های طبیعی بدن به سلول‌های غیرطبیعی تبدیل می‌شوند و به صورت غیرقابل کنترل رشد می‌کنند و ایجاد توده یا تومور نمایند. تومورهای اولیه استخوانی-عضلانی به دو دسته خوش خیم و بدخیم تقسیم می‌شوند. تومورهای خوش خیم هرچند ممکن است به ندرت در موضع به صورت تهاجمی ظاهر شوند، اما هیچگاه به نقاط دیگر بدن دست اندازی نمی‌کنند. در حالی که تومورهای بدخیم، معمولاً هم در موضع تهاجمی هستند و هم به سایر نقاط بدن دست اندازی می‌کنند. استئوسارکوم تومور بدخیم استخوانی است که با تولید استخوان نارس بوسیه سلول‌های بدخیم منحص می‌شود. استئوسارکوم شایع‌ترین تومور بدخیم استخوانی در بچه‌ها و بزرگسالان محسوب می‌شود. اگرچه این تومور در هر سنی ممکن است رخ دهد، اما احتمال بروز آن در دوره‌های سنی ۱۶-۱۳ سال و نیز سنی ۴۰-۵۰ سالگی بیشتر است. همچنین شیوع آن در مردان کمی بیشتر است.

نمودار ۱- شیوع استئوسارکوم بر حسب سن

همانطور که در شکل ۱ مشاهده می‌کنید، محل بروز این تومور بیشتر در جاهایی از استخوان است که رشد سریعتری دارند مانند انتهای تحتانی استخوان ران، انتهای بالایی استخوان ساق و انتهای بالایی استخوان بازو.

شکل ۱- نواحی شایع بروز استئوسارکوما